

ONTRUIMINGSPLAN

[Naam organisatie]

[Adres] · Versie [1.0] · [Datum]

Over deze template

Dit is een invultemplate voor een ontruimingsplan, opgebouwd volgens de leidraad NEN 8112 en de modellen van Brandweer Nederland en het NIBHV. Alles wat grijs is, vul je zelf in. Alles wat zwart is, kun je laten staan of aanpassen aan jullie situatie. Reken op een uur werk, plus één rondje door het pand met een plattegrond in je hand.

Wanneer is een ontruimingsplan verplicht?

- Heeft jullie gebouw een brandmeldinstallatie? Dan is een ontruimingsplan wettelijk verplicht (Besluit bouwwerken leefomgeving, artikel 6.20).
- Geen brandmeldinstallatie? Dan moet je als werkgever alsnog kunnen alarmeren en ontruimen (Arbowet artikel 15). Een plan is de manier om dat aantoonbaar te regelen.
- Oefen het plan minimaal één keer per jaar en werk het bij als het pand, de bezetting of de BHV-ploeg verandert.

Deze template is een hulpmiddel, geen advies op maat. Jullie blijven zelf verantwoordelijk voor de inhoud, de actualiteit en het oefenen van het plan. De template vervangt geen risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) en geen toetsing daarvan.

1. Algemene gegevens

Begin met de saaie feiten. Ze zijn het eerste waar de brandweer om vraagt.

Naam organisatie	[Naam]
Adres	[Straat en huisnummer, postcode en plaats]
Telefoon algemeen	[Nummer]
Functie(s) van het gebouw	[Bijv. kantoor, magazijn, werkplaats, winkel]
Aantal verdiepingen / bouwdelen	[Aantal]
Brandmeldinstallatie aanwezig	[Ja / nee; doorgemeld naar meldkamer: ja / nee]
Ontruimingsalarm (slow-whoop, sirene, omroep)	[Type]
Sleuteldrager 1	[Naam, telefoon, mobiel]
Sleuteldrager 2	[Naam, telefoon, mobiel]
Versie en datum van dit plan	[Versie, datum]

2. Aanwezigen

Een plan voor overdag is geen plan voor de avonddienst. Vul elk dagdeel in waarop er mensen in het pand zijn.

Dagdeel	Medewerkers	Bezoekers / klanten	Totaal
Maandag t/m vrijdag [08.00–17.00 uur]	[aantal]	[aantal]	[aantal]
Avond [tijden]	[aantal]	[aantal]	[aantal]
Weekend [tijden]	[aantal]	[aantal]	[aantal]

Personen die extra hulp nodig hebben bij ontruimen	[Naam of functie, afdeling, wat er nodig is]
Bezetting receptie / balie	[Tijden waarop bezet]

3. Alarmering

Wie belt wie, en wat zeg je dan. Zet dit ook op de instructiekaart bij de telefoon.

Intern alarmnummer / handmelder	[Nummer of locatie handmelders]
Wie belt 112	[Functie: receptie / hoofd BHV / iedereen]
Wie geeft het ontruimingssignaal	[Functie]

Bij een melding via 112 vermeld je:

- Naam en adres van het pand, verdieping en ruimte
- Aard en omvang van het incident
- Of er gewonden zijn en hoeveel
- Bijzonderheden (gevaarlijke stoffen, mensen die niet zelfstandig naar buiten kunnen)
- Wat je zelf gaat doen

4. Ontruimingsorganisatie en taken

Vul namen in, niet alleen functies. In een noodsituatie wil niemand eerst opzoeken wie 'de BHV'er van dienst' is.

Rol	Naam	Plaatsvervanger	Bereikbaar via
Hoofd BHV	[Naam]	[Naam]	[Mobiel / portofoon]
BHV'er	[Naam]	[Naam]	[Mobiel / portofoon]
BHV'er	[Naam]	[Naam]	[Mobiel / portofoon]
Receptie / beheerder	[Naam]	[Naam]	[Toestel]

Rolkaarten

Print deze per rol en hang ze op waar die persoon werkt.

Medewerker of bezoeker

- Je hoort het ontruimingssignaal of een collega waarschuwt je
- Bewaar kalmte; sluit ramen en deuren
- Gebruik geen lift
- Ga via de dichtstbijzijnde vluchtroute naar de verzamelplaats en meld je daar
- Volg de aanwijzingen van de BHV'ers op

Receptie / beheerder

- Neem de melding aan: wie meldt, waar, wat, gewonden
- Bel 112 of druk de handmelder in
- Waarschuw het hoofd BHV en de BHV'ers
- Houd de telefoonlijn vrij en blijf bereikbaar voor de hulpdiensten
- Houd de bezoekersregistratie bij de hand
- Vang de hulpdiensten op en wijs ze de weg

Hoofd BHV

- Ga naar het meldpunt en beoordeel de situatie
- Start zo nodig de ontruiming
- Stuur de BHV'ers aan en verdeel het pand
- Informeer de hulpdiensten bij aankomst: wat, waar, gewonden, vermisten
- Laat op de verzamelplaats registreren wie er is
- Houd de leiding tot de brandweer of politie het overneemt

BHV'er

- Ga naar het meldpunt en volg de instructies van het hoofd BHV
- Controleer alle ruimten in jouw deel van het pand, ook toiletten, liften en bergingen
- Begeleid mensen naar de verzamelplaats
- Verleen eerste hulp waar nodig; laat het bevrijden van beknelde mensen aan de brandweer
- Meld vermisten direct aan het hoofd BHV

5. Verzamelplaatsen

Kies een plek die de hulpdiensten niet in de weg zit, en die je in de regen ook nog een goed idee vindt.

Verzamelplaats buiten	[Locatie, bijv. parkeerplaats aan de achterzijde]
Alternatieve verzamelplaats (als de eerste onbereikbaar is)	[Locatie, bijv. bij de burens op nr. ...]
Opvang gewonden	[Ruimte op de begane grond, bereikbaar voor een ambulance]
Wie registreert op de verzamelplaats	[Functie]
Waar ligt de presentielijst / bezoekersregistratie	[Locatie]

6. Plattegronden

Zonder tekening is een ontruimingsplan een verhaal. Eén plattegrond per verdieping, opgehangen bij de ingang van die verdieping.

Op elke plattegrond staan:

- Vluchtroutes en nooduitgangen
- Blusmiddelen (met type: schuim, poeder, CO2, slanghaspel)
- Handmelders en het ontruimingspaneel
- AED en EHBO-koffer
- Hoofdafsluiters gas, water en elektra
- De verzamelplaats
- 'U bevindt zich hier' en een legenda (symbolen volgens NEN 1414)

Tekening	Verdieping / gebied	Datum laatste controle
[Nummer]	Situatietekening terrein	[Datum]
[Nummer]	Begane grond	[Datum]
[Nummer]	[Verdieping]	[Datum]

7. Scenario's: voorbeelden, pas aan op jullie situatie

Hieronder staan drie voorbeeldscenario's. Ze zijn algemeen geschreven en kloppen voor de meeste bedrijven, maar niet voor allemaal. Vervang alles tussen grijze haken door jullie eigen situatie, schrap wat bij jullie niet kan gebeuren en voeg toe wat wél kan. Drie goede scenario's zijn beter dan tien uit een boekje.

Zo lees je dit hoofdstuk

- Elk scenario heeft dezelfde opbouw: eerst één regel die voor iedereen geldt (rood), daarna per rol wat er in dit incident bij komt.
- De rollen zijn dezelfde als in hoofdstuk 4, in dezelfde volgorde. Lees ze samen: hoofdstuk 4 is de basis, hoofdstuk 7 de aanvulling per situatie.
- Grijze tekst is een invulplek. Zwarte tekst kun je laten staan of aanpassen.
- Scenario 4 is leeg: gebruik die opbouw voor een situatie die specifiek bij jullie speelt.

Voorbeeld 1 van 3: Brand

Algemene veiligheid: Rook is levensgevaarlijk. Blijf laag en ga zo snel mogelijk naar een veilige zone.

Medewerkers en bezoekers

- Meld de brand bij [de receptie / het hoofd BHV] of druk een handmelder in
- Waarschuw mensen in de buurt en ga naar de verzamelplaats [locatie]
- Sluit deuren achter je; gebruik geen lift

Receptie / beheerder

- Bel 112 en meld: adres, wat brandt, waar, gewonden
- Alarmeer het hoofd BHV en de BHV'ers via [telefoon / portofoon / omroep]
- Vang de brandweer op bij [ingang]

Hoofd BHV

- Ga naar het meldpunt [locatie] en beoordeel de situatie
- Start zo nodig de ontruiming
- Laat alleen een beginnende brand blussen
- Informeer de brandweer: locatie, gewonden, vermisten

BHV'er

- Probeer een beginnende brand te blussen als dat veilig kan, met [type blusmiddel]
- Controleer jouw deel van het pand [welke ruimtes] en begeleid mensen naar buiten
- Meld vermisten aan het hoofd BHV

Voorbeeld 2 van 3: Persoon onwel of gewond

Algemene veiligheid: Schat eerst het gevaar voor jezelf in, dan pas hulp verlenen.

Medewerkers en bezoekers

- Meld het bij [de receptie / een BHV'er]
- Laat het slachtoffer niet alleen en stel gerust

Receptie / beheerder

- Noteer wie, waar, wat
- Bel 112 als het ernstig is of als een BHV'er dat vraagt
- Waarschuw de BHV'ers; breng de AED van [locatie AED] als daarom gevraagd wordt
- Vang de ambulance op bij [ingang]

Hoofd BHV

- Ga naar het slachtoffer en verdeel de taken: wie helpt, wie belt, wie haalt de AED
- Houd de omgeving vrij en vang de ambulance op als de receptie dat niet kan

BHV'er

- Verleen eerste hulp
- Start bij een hartstilstand direct met reanimeren en laat de AED halen
- Draag over aan de ambulance en vertel wat je gedaan hebt

Voorbeeld 3 van 3: Dreiging van buitenaf (gaslucht, brand bij de burens, verzoek van politie)

Algemene veiligheid: Sluit ramen, deuren en ventilatie. Wacht op instructies; ontruimen is niet altijd het veiligste.

Medewerkers en bezoekers

- Blijf op je werkplek tenzij de BHV anders zegt
- Volg de informatie van het hoofd BHV of de directie

Receptie / beheerder

- Neem de melding aan en geef hem door aan het hoofd BHV
- Houd de lijn vrij voor de hulpdiensten

Hoofd BHV

- Neem contact op met de hulpdiensten en volg hun advies: binnen blijven of ontruimen
- Informeer alle aanwezigen via [omroep / rondgang / groepsapp]

BHV'er

- Sluit ramen, deuren en ventilatie in jouw deel van het pand
- Wees beschikbaar voor het hoofd BHV

Scenario 4: [eigen scenario, bijv. ongeval met gevaarlijke stoffen, bommelding, wateroverlast]

Algemene veiligheid: [Eén regel die voor iedereen geldt]

Medewerkers en bezoekers

- [Wat doen zij als eerste]
- [Waar gaan zij heen]

Receptie / beheerder

- [Wie bellen, wat melden]
- [Wie waarschuwen]

Hoofd BHV

- [Beoordelen en beslissen]
- [Wie informeren]

BHV'er

- [Wat doen zij in dit scenario]

Bij een scenario met gevaarlijke stoffen noteer je per stof: naam, VN-nummer, locatie, hoeveelheid en de eerste maatregel. Bij een bommelding: de letterlijke tekst, het tijdstip en de kenmerken van de beller.

8. Oefenen en bijhouden

Een plan dat je nooit oefent, is een plan waarvan je niet weet of het werkt. Minimaal één ontruimingsoefening per jaar; een tabletop aan tafel telt ook als je hem serieus neemt.

Datum	Wat is geoefend of gewijzigd	Wie	Leerpunten / aanpassingen
[Datum]	[Bijv. ontruimingsoefening hele pand]	[Naam]	[Tekst]
[Datum]	[Bijv. plattegrond 1e verdieping bijgewerkt]	[Naam]	[Tekst]

Jaarlijkse controle:

- Kloppen namen, telefoonnummers en dagdelen nog?
- Zijn er verbouwingen, nieuwe ruimtes of gewijzigde vluchtroutes?
- Zijn blusmiddelen, AED en EHBO-koffer gecontroleerd?
- Zijn alle BHV'ers nog in dienst en is hun herhaling gepland?